

PIR II OSLO AS
Kongens gate 2
0153 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liv Ingrid Kravdal,

Tillatelse til nedgraving av høyspentkabel i Lilleøya naturreservat

Fylkesmannen gir dispensasjon til nedgraving av høyspentkabel med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er knyttet vilkår til dispensasjonen, blant annet at anleggsmaskiner skal være rengjort før de kjøres inn i anleggsområdet, at masser ikke skal fraktes inn i naturreservatet, og at det øverste jordlaget skal legges tilbake etter at kableen er gravd ned.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad av 25.3.2019 fra Pir II Oslo AS på vegne av Bærum kommune.

En høyspentledning går i dag som luftstrek over Lilleøya naturreservat og over regulert gravplass på Lilleøya. Det er iht. gravferdsloven ikke tillatt med luftstrek over gravplass, og denne høyspentledningen skal derfor legges som kabel i bakken. I den forbindelse søkes det om dispensasjon for nedgraving av høyspentledning langs eksisterende grusvei i sør-østre hjørne av Lilleøya naturreservat.

Det totale anleggsbeltet for dette inngrepet er i følge søkerens opplysninger antatt å være 8,5 m. 2 m vil gå med til selve grøfta, 2 m til lagring av oppgravde masser, 3 m til anleggsvei, samt et slingringsmonn på 1,5 m. Det vil generelt ikke være terrenginngrep med 8,5 m bredde, men dette omsøkes for å sikre fleksibilitet og ta høyde for eventuelle utglidninger av masser under anleggsarbeidene.

Søker har vurdert mulighetene for å legge kableen utenfor verneområdet, men har kommet fram til at omsøkte plassering vil medføre det minste naturinngrepet. Sør for denne delen av verneområdet er jordsmonnet skrint og det er mye fjell i dagen. Dersom traséen skulle bli lagt her ville det blitt nødvendig å sprengte. En fordel ved å velge omsøkte trasé er også at det går en grusvei her allerede.

I forbindelse med tiltaket skal eksisterende stolpe for høyspentledning innenfor naturreservatet fjernes. I følge søkerens opplysninger skal denne stolpen fjernes med mobilkran, og det vil ikke medføre inngrep i naturreservatet.

Tiltaket er en del av et større prosjekt på Lilleøya der det blant annet planlegges nedlegging av hovedvannledning, overvannsledning og høyspent- og lavspentkabler.

Lovgrunnlag

Tiltaket berører Lilleøya naturreservat som er regulert etter forskrift fastsatt ved kgl.res. 27.6.2008. *Formålet med naturreservatet er å bevare et egenartet område med en spesiell naturtype som kjennetegnes ved stor variasjon i vegetasjonstyper og med mange sjeldne arter. Området har særskilt høy verdi på grunn av det store biologiske mangfoldet og egner seg godt som referanseområde for forskning og undervisning.* I henholdt til verneforskriften § 3 nr. 1 er vegetasjon, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet.

Fylkesmannen kan gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn, eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Fylkesmannens vurdering

Nml § 8 sier at beslutninger som berører naturmangfoldet, skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget for naturreservatet er dokumentert i verneprosessen og i Naturbase og Artskart. Søker har også utarbeidet en rapport der naturverdiene, samt tiltakets konsekvens for disse verdiene, er utredet. Det er registrert stor variasjon av vegetasjonstyper, blant annet kalkskog og åpen grunnlendt kalkmark som begge er registrert som svært viktige. Det er også registrert en rekke sjeldne arter av karplanter med høy risiko for å dø ut (VU) eller som er nær truet (NT). Fylkesmannen legger til grunn at det foreligger nødvendig informasjon om naturverdiene og tiltaket. Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som oppfylt, og føre-var-prinsippet (nml § 9) tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Som nevnt kan Fylkesmannen gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dersom hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted, jf. § 48 andre ledd. I dette tilfellet er det kun en liten del av reservatet som berøres og en kan ikke se at tiltaket vil gå ut over det samlede nettverket av verneområder. Det vurderes dermed ikke som nødvendig å etablere et tilsvarende verneområde et annet sted.

Innenfor graveområdet er det observert aksveronika og knollmjørdurt. Området er også registrert som kalkskog. I rapporten til søker står det at selv om de påvirkede arealene tilbakeføres til dagens situasjon er det ikke sikkert at artene som lever i dette området i dag vil kunne reetablere seg på disse arealene like godt i fremtiden. En mener imidlertid at området der gravearbeidene skal foregå ikke inneholder de største verneverdiene.

Det er vurdert å legge kabelen på utsiden av verneområdet, men dette ville medført et større naturinngrep. Mer vegetasjon måtte blitt fjernet, og det ville blitt nødvendig å sprengte. En anser det derfor som mindre uheldig om kabelen blir lagt gjennom verneområdet.

En kan ikke se at dispensasjon vil kunne gi økt fremtidig press for liknende dispensasjoner. Det er heller ikke kjent at det har vært gjennomført betydelige inngrep i verneområdet i nyere tid. Den samlede belastningen på området vurderes derfor som liten. Det vil imidlertid kunne bli aktuelt å gjennomføre framtidig graving i samme område i forbindelse med reparasjon av kabelen.

Det vil settes vilkår til dispensasjonen, og kostnadene ved gjennomføringen av disse vilkårene må bæres av tiltakshaver, jf. nml § 11. Vi anser sannsynligheten for miljøforringelse utover planlagte anleggsarbeider for å være liten. Skulle imidlertid skader oppstå er det tiltakshaver som skal stå ansvarlig for kostnadene ved retting.

I vedlagt utredning er det listet opp skadereduserende tiltak. Flere av tiltakene har til hensikt å begrense risikoen for spredning og oppblomstring av fremmede arter. Blant annet vil anleggsmaskiner rengjøres før de kjøres inn i planområdet, og alle tilførte masser skal dokumenteres rene for fremmede arter. For naturreservatet er det presisert at det ikke skal transporteres masser inn eller inntil reservatet. Flere av disse tiltakene vil være aktuelle å videreføre som vilkår til dispensasjonen. Videre står det at grøftetraséen må dekkes til med vegetasjonsflak eller sås til så raskt som mulig, fortrinnsvis med en frøblanding bestående av lokalt tilhørende arter. Området der det skal graves er så frodig at vi tror det vil gro igjen raskt. Det er derfor ønskelig at området ikke sås, men at det jevnes ut og gror igjen på naturlig måte. Det er imidlertid ønskelig at matjordlaget (de øverste 20-30 cm) tas vare på og legges tilbake etter nedgraving av kabelen.

Andre tiltak de foreslår knytter seg til eventuell skade på naturmangfoldet i anleggsperioden. De skriver blant annet at inngrepet i naturreservatet må begrenses til et minimum, og at anleggsbeltet på 8,5 m må anses som maksimalt tillatte inngrep. Dette vil også settes som vilkår til dispensasjonen, i tillegg til et krav om bruk av lette anleggsmaskiner, som de også har foreslått i utredningen.

Fylkesmannen anser, på bakgrunn av de ovennevnte vurderingene, at vilkårene i nml § 48 første ledd siste alternativ er oppfylt.

Når det gjelder fjerning av eksisterende stolpe kan vi ikke se at dette vil være i strid med vernebestemmelsene så fremt hullet som etterlates tettes igjen. Det forutsettes at det ikke tilføres fremmed masse som kan inneholde frø eller virke forsurende, gjødselende eller forurensende på noen måte.

Vedtak

Fylkesmannen gir dispensasjon til nedgraving av høyspentkabel med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Anleggsbeltet skal være så smalt som mulig, og må ikke være bredere enn 8,5 m.
- Anleggsmaskiner skal være rengjort før de kjøres inn i anleggsområdet slik at spredning av fremmede frø unngås.
- Anleggsmaskiner som benyttes skal være så lette som mulig.
- Det skal ikke transporteres masser inn i verneområdet, med unntak av nødvendige masser som trengs for å tette igjen hullet etter eksisterende stolpe.
- Toppjordlag tas forsiktig av, slik at det kan legges forsiktig tilbake etter endt gravearbeid. Området skal jevnes ut, men ikke sås.
- Det skal ikke brukes andre støvbindingsmidler enn rent vann under arbeider i eller tett ved verneområdet.

- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og kunne forevises oppsyn og politi.

Fylkesmannen har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser etter annet lovverk, og Fylkesmannen vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Bærum kommune Postboks 700 1304 SANNDVIKA